

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg
Ved formand Maja Panduro (s)

Store Gråbrødrestrede 10
DK - 5000 Odense C
Tlf.: 66 11 90 91
CVR-nr.: 5741 54 28
E-mail: epilepsi@epilepsiforeningen.dk
Web: www.epilepsiforeningen.dk

Under protektion af H.K.H. Prinsesse Marie

Politisk konsulent Thomas Holberg
Odense 25. januar 2016

BPA efter servicelovens § 95 og overvågning

Dansk Epilepsiforening skriver til udvalget for at gøre opmærksom på en problemstilling i forbindelse med servicelovens § 95 om Borgerstyret Personlige Assistance / § 83 om Personlig hjælp og pleje. Selvom servicelovens § 83 hører under Sundheds- og Ældreministeriets ressortområde, skriver vi til Social- og Indenrigsudvalget, da vi mener, at der bør findes en overordnet handicappolitisk løsning på problemet, hvorfor henvendelsen rettelig hører hjemme her.

Det drejer sig om en række problemer, der er opstået i kølvandet på en dom fra Vestre Landsret af d. 13. maj 2015, som slår fast, at servicelovens § 95 ikke kan benyttes til overvågning, ligesom overvågning heller ikke kan bevilges efter § 83. Det er vores erfaring, at dommen har medført følgende problemstillinger:

- 1) Et "hul" i lovgivningen, hvor borgere, som ikke er i stand til at varetage rollen som arbejdsgiver/-leder, ikke kan få støtte til overvågning, hvorfor de henvises til et botilbud, hvad der strider åbenlyst mod handicapkonventionen.
- 2) En uklar afgrænsning af forholdet imellem overvågning og rådighed, når det gælder afgørelser efter § 95 i serviceloven.
- 3) En anledning til, at kommuner rundt omkring i landet genvurderer tidligere afgørelser og gennemfører justeringer, som handler om andet og mere end overvågning.

1) Hul i lovgivningen

Dommen har medført en justering af tidligere praksis, hvor der som konsekvens af afgørelser fra Ankestyrelsen rent faktisk har været ydet støtte til overvågning efter servicelovens § 95 rundt omkring i danske kommuner. Vi har været i kontakt med DUKH, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, der umiddelbart vurderer, at der er et hul i loven i forhold til målgruppen for § 95 stk. 3, idet der ikke er hjemmel til bevilling af overvågning. Problemet, som den nuværende lovgivning ikke giver svar på, er, at der er mennesker, som ønsker at bo i eget eller forældrenes hjem, og som har et behov for overvågning, men som ikke er berettiget til en BPA efter servicelovens § 96, fordi de ikke er i stand til at påtage sig rollen som arbejdsleder. Disse mennesker falder imellem to stole rent lovgivningsmæssigt, fordi de af den ene eller anden årsag ikke formår at være arbejdsleder, hvilket jo er absurd, da evnen til at agere arbejdsleder jo intet har at gøre med deres behov for overvågning.

Der er tale om en problemstilling, som er særlig relevant for en gruppe af vores medlemmer, som netop pga. af deres epilepsi har brug for overvågning eller at kunne få hjælp i forbindelse med et

anfald. I nogle tilfælde har hjælpen til formål at administrere anfaldsbrydende medicin, hvor borgeren i de værste tilfælde risikerer at miste livet, hvis ikke opgaven bliver løst.

For nogle kommuner er løsningen på dette lovgivningshul ligefor. Alle timer, som ikke anvendes til aktiv hjælp, fjernes, og kan dette ikke dække borgerens behov, så kan der henvises til botilbud. Se f.eks. dette [notat](#) fra Høje Tåstrup Kommune. At borgeren også kan have en mening om, hvordan vedkommende ønsker at bo, eller måske oven i købet en berettiget forventning om selv om kunne bestemme det, f.eks. i henhold til handicapkonventionens artikel 19 om retten til et selvstændigt liv, overvejes ikke.

2) Uklar lovgivning – diffus praksis

Endvidere har dommen medført, at der er opstået en uklarhed i forhold til afgrænsning imellem behovet for overvågning og behovet for rådighedstimer. Dommen fra landsretten ændrer som sådan ikke ved, at der fortsat i § 95 er mulighed for at yde støtte til rådighedstimer i særlige tilfælde, hvad Ankestyrelsen også slår fast i denne [afgørelse](#). Men det er vores indtryk, at dommen alligevel har fået en konsekvens for mulighederne for at få bevilget rådighedstimer. I den praktiske sagsbehandling er det ikke så enkelt at skelne imellem overvågning og rådighed. Mange af vores medlemmer har måske ikke brug for decideret overvågning, hvor hjælperen konstant overvåger borgeren, men netop fordi epilepsi er en meget uforudsigelig lidelse, kan det i mange tilfælde være relevant med rådighedstimer imellem hjælperopgaverne. Der kan dreje sig om behov for hjælp til almindelige daglige opgaver, eller som anført oven for hjælp i forbindelse med potentielt livstruende anfald. Fælles er, at det ikke kan forudsiges, hvornår behovet opstår.

Fra de sager, som vi har været involveret i på dette område, er det vores erfaring, at kommunen ikke formår at skelne imellem overvågning og rådighed, ligesom kommunen også undlader at vurdere, om der er tale om et særligt tilfælde, hvor der kan bevilges rådighed, men udelukkende skærer i de bevilgede timer og ellers lader det være op til en evt. klagesag at skelne imellem de to.

Det er kæmpe problem. Knap 20 af vores medlemmer har deltaget i en lille rundspørge, hvor vi har spurgt ind til behovet for hjælp om natten. Langt de fleste - 71,8 % - angiver, at de har brug for, at der er hjælp til rådighed i forbindelse med anfald. Kun 7,1 % angiver, at de har brug for direkte overvågning. Vi er stærkt bekymrede for, hvorvidt begge grupper vil opleve nedskæringer i deres hjælp på baggrund af dommen.

3) Generelle nedskæringer med henvisning til dommen

Overordnet er problemet, at en række borgere ikke kan få dækket deres behov inden for rammerne af den nuværende lovgivning. Men vi har også i kølvandet på dommen fra landsretten haft sager, hvor kommunen med henvisning til dommen genvurderer sagen, men når frem til en bevilling med en nedjustering af timetallet, som ligger langt ud over omfanget af overvågningen. Vi har en aktuel sag, hvor en kommune inden for en uge træffer med to afgørelser med en forskel i bevillingen på mere end 130 timer uden, at der er sket ændringer i borgerens behov. Først træffer kommunen afgørelse om støtte på 168 timers støtte, men efterfølgende i forbindelse med afklarende spørgsmål til afgørelsen træffes en ny afgørelse, hvor der bevilges hjælp i 36 timer om ugen. Det synes langt fra rimeligt.

Fokuspunkter

Dansk Epilepsiforening mener på baggrund heraf, at landsretdommen på BPA-området sætter fokus på en række problemer, som det er nødvendigt at adressere:

- Et hul i lovgivningen, hvor mennesker falder imellem to stole, og ikke kan få den hjælp, som de har brug for.
- En problemstilling i forhold til handicapkonvention (artikel 19), hvor mennesker reelt ikke selv kan vælge, hvor de ønsker at bo.
- En forskelsbehandling, hvor mennesker uden kognitive begrænsninger i funktionsevnen selv kan bestemme, hvor de ønsker at bo, mens mennesker med begrænsninger ikke har denne mulighed – pga. et irrelevant krav om at kunne fungere som arbejdsleder.
- En uklar afgrænsning af forholdet mellem rådighed og overvågning
- En anledning til at kommuner nedjusterer omfanget af støtte ud over omfanget af overvågning.

Vi synes, at der er brug for at kikke på disse problemer, og vi deltager gerne i en nærmere drøftelse heraf, ligesom vi naturligvis står til rådighed med yderligere oplysninger og eksempler, hvis behovet måtte være der.

Jeg håber meget, vi kan finde en løsning på dette problem, som har stor betydning for vores medlemmer og mennesker med andre handicap.

Med venlig hilsen

Lone Nørager Kristensen
Landsformand